

HANDLINGSPLAN

Åtgärder och uppföljning

REMISSVERSION

Inledning	3
Åtgärder och uppföljning	4
<i>Mål 1 Avfall och matsvinn förebyggs.....</i>	<i>5</i>
<i>Mål 2 God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor .....</i>	<i>6</i>
<i>Mål 3 Hållbar och säker avfallshantering .....</i>	<i>8</i>
<i>Mål 4 Minskad nedskräpning .....</i>	<i>10</i>
BILAGA: Beskrivning av åtgärderna	13
<i>Mål 1 Avfall och matsvinn förebyggs.....</i>	<i>13</i>
<i>Mål 2. God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor .....</i>	<i>16</i>
<i>Mål 3. Hållbar och säker avfallshantering .....</i>	<i>18</i>
<i>Mål 4. Minska nedskräpningen.....</i>	<i>21</i>

REMISSVERSION

Inledning

I denna handlingsplan redovisas de åtgärder som behöver vidtas för att uppnå målen i avfallsplanen. Åtgärderna redovisas i anslutning till det mål som de främst kan anses tillhöra. En närmare beskrivning av hur de olika åtgärderna kan genomföras presenteras i bilagan. I denna handlingsplan beskrivs även hur delmålen ska följas upp.

För varje åtgärd anges vilken del av kommunen (nämnd eller bolag) som ansvarar för att genomföra åtgärden. För uppföljning av delmålen anges likaså vilken del som har ansvaret.

Förkortningar som används i tabellerna:

KS – Kommunstyrelsen

FRN – Fritidsnämnden

NTN – Natur- och trafiknämnden

MSN – Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

NVOA – Nacka vatten och avfall AB

Nacka vatten och avfall ansvarar för att samordna arbetet med att genomföra och följa upp planen, på uppdrag av Natur- och trafiknämnden. Som stöd i genomförandet kommer en avfallsplanegrupp att bildas med utvalda nyckelpersoner. Nacka vatten och avfall kommer sammankalla/kontakta gruppen några gånger per år för rapportering av hur arbetet med planen genomförs och för uppföljning av mål och åtgärder. Vid behov kommer avfallsplanegruppen föreslå nya eller reviderade åtgärder. Uppföljning av målen och åtgärderna kommer årligen redovisas för Natur- och trafiknämnden, som också kommer besluta om eventuella nya eller reviderade åtgärder.

För att säkerställa att delmål och åtgärder kommer att genomföras behöver detta planeras in i budget och verksamhetsplanering för respektive nämnd och enhet.

Åtgärder och uppföljning

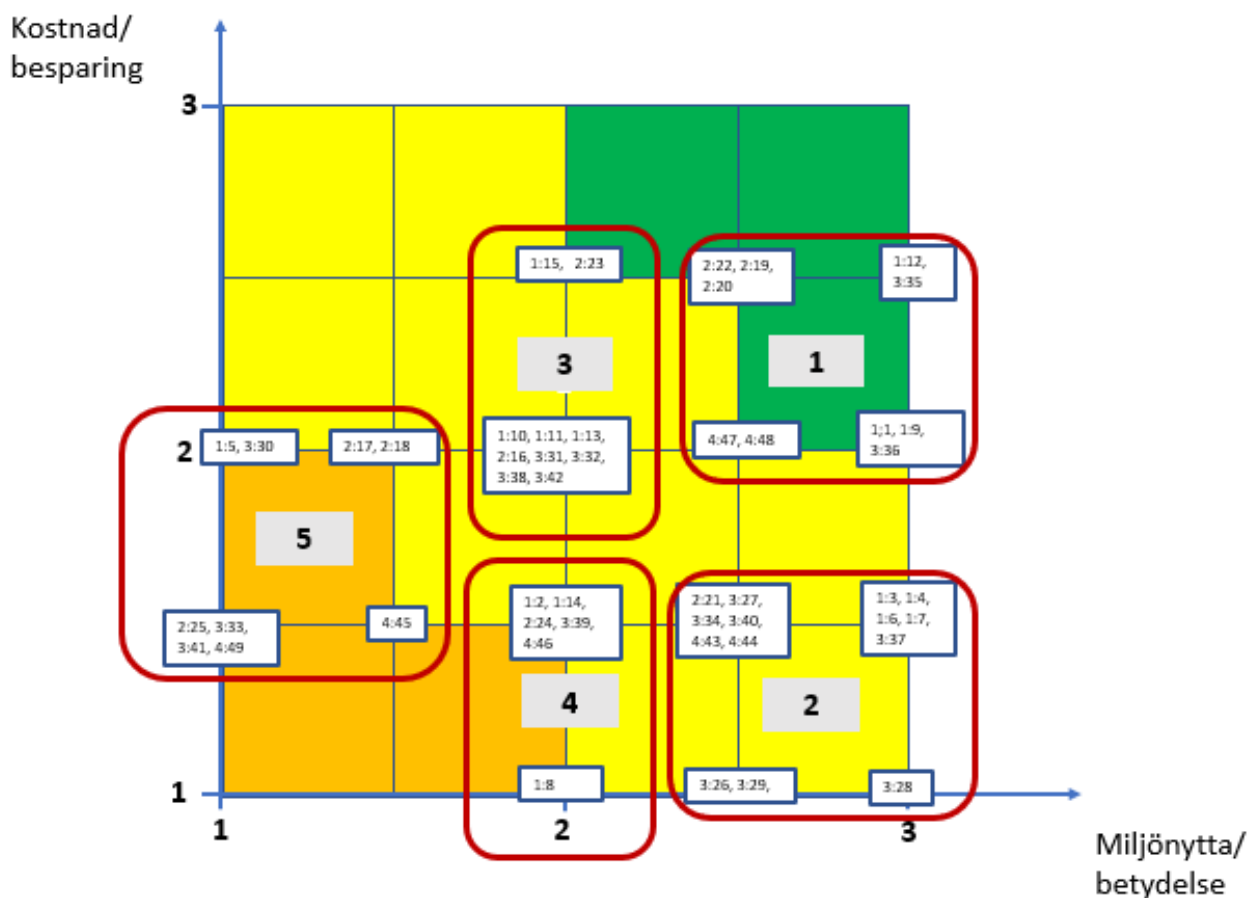
Åtgärderna för varje målområde sorterat under respektive delmål redovisas i tabellerna nedan. Där finns även en prioritering av åtgärderna. Hur de olika delmålen ska följas upp framgår också av tabellerna. Vissa av delmålen följs upp av nyckeltal, som möjliggör jämförelse mellan olika kommuner. En sammanställning av nyckeltalen redovisas i den sista tabellen.

Grund för prioritering

Som en grund för att prioritera vad som är viktigt att göra och i vilken ordning så har åtgärderna värderats utifrån följande parametrar:

- Ökad kostnad
- Möjlig besparing
- Miljönytta
- Betydelse för att nå målen

Utifrån denna värdering har åtgärderna delats in i fem prioritetsgrupper, där grupp 1 utgörs av de åtgärder som bedöms vara mest kostnadseffektiva i förhållande till miljönyttan och betydelsen att nå målet och grupp 5 de åtgärder som bedöms vara minst kostnadseffektiva, och grupperna 2-4 ligger på en skala där emellan. Grupperingen kan användas som en prioritering, där grupperna 1, 2 och 3 är sådana som i första hand bör genomföras under planens giltighetstid och att de i grupp 4 och 5 bör göras om tid och resurser finns. Grupperingen åskådliggörs i figuren nedan. Observera att ett högt värde på y-axeln avser att åtgärden kan genomföras till en låg kostnad, och kan ge en besparing.

Mål I Avfall och matsvinn förebyggs

Delmål	Åtgärder och uppföljning av delmålen	Prio	Ansvar
1.1 Mat- och restavfallet från hushåll har minskat med 25 % per invånare	1. Informera och engagera hushållen om hur de kan minska avfallsmängderna och matsvinnet	1	NVOA
	2. Samverka med livsmedelsbutiker och restauranger för minskat matsvinn	4	NVOA
	<u>Uppföljning delmålet:</u> Årligen genom nyckeltalet i Avfall Web och Kolada: <ul style="list-style-type: none"> Insamlat mat- och restavfall, kg/person. 		NVOA
1.2 Grovavfallet från hushåll har minskat med 20 % per invånare	3. Öka insamling och utsortering av grovavfall till återanvändning	2	NVOA
	4. Utredda och ev. införa insamling av byggmaterial för återanvändning på kretsloppscentralerna	2	NVOA
	5. Tillhandahålla återbrukat material från kretsloppscentralerna till förskolor och skolor	5	NVOA
	6. Utveckla och främja möjligheter till att återanvända, låna, hyra, reparera i samverkan med bostadsföretag och aktörer i näringsliv och civilsamhälle	2	NVOA
	7. Öka insamlingen av textil till återanvändning	2	NVOA
	8. Etablera fritidsbank	4	FRN
	<u>Uppföljning delmålet:</u> Årligen genom nyckeltalet i Avfall Web: <ul style="list-style-type: none"> Insamlat grovavfall kg/person¹ 		NVOA
1.3 Avfallet från kommunalt finansierad verksamhet har minskat med 20 % per heltidsanställd.	9. Arbeta med att förebygga avfall och minska matsvinnet i stadshuset och kommunalt finansierade verksamheter	1	KS
	10. Införa intern bytestjänst för möbler och annan utrustning	3	KS
	11. Ta fram vägledning för återanvändning i stadshuset och i kommunal produktion	3	KS
	12. Ta fram riktlinjer/krav för avfallsförebyggande för olika inköpskategorier	1	KS
	13. Möjliggöra styrning mot val som främjar avfallsförebyggande vid e-handel	3	KS
	<u>Uppföljning delmålet:</u> Årligen genom att respektive verksamhet tar fram uppgifter om avfallsmängder och matsvinn med start år 2021. ²		KS
Hela målområdet	14. Använda miljötillsyn och information som styrmedel för att förebygga avfall och minska matsvinnet	4	MSN
	15. Utforma avfallstaxan så att den styr mot avfallsminskning	3	NVOA

¹ Omfattar följande fraktioner i Avfall web: I15, I16, I36, I39, I43, I42, I12, I14, F6, F5)

² För matsvinn bör systemet ”Hantera Enhet” användas för rapportering av matsvinnet och kostansvarigfunktionen bör ges i ansvar att samordna uppföljningen. För mat- och restavfall har Nacka vatten och avfall uppgifter om insamlade mängder och för övrigt avfall kan uppgifter fås från kommunens upphandlade avfallsleverantör.

Mål 2 God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor

Delmål	Åtgärder och uppföljning av delmålen	Grupp	Ansvar
2.1 Nackaborna är nöjda med avfalls- hanteringen i Nacka och tycker det är viktigt och lätt att sortera ut de olika avfallsfraktionerna	16. Information om sortering och återkoppling av miljönytta samt uppföljning genom attitydundersökningar	3	NVOA
	17. Utveckla avfallstjänsterna så att de är kundanpassade, tillgängliga och utförs med hög kvalitet, bland annat genom digitala tjänster	5	NVOA
	18. Nacka vatten och avfall, entreprenörer, kommunen och fastighetsägare arbetar tillsammans för att avfallsutrymmen är trygga och tillgängliga både för användare och utförare	5	NVOA
	<i>Uppföljning delmålet:</i> Årligen genom följande nyckeltal i Avfall Web: <ul style="list-style-type: none"> Nöjdhet hämtning hushållsavfall vid bostad (%)³ Nöjdhet besök ÅVC (%)⁴ Målet anses uppnått om minst 94 % av de svarande är nöjda eller mycket nöjda både vad gäller hämtning av hushållsavfall och besök ÅVC.		NVOA
2.2 Alla hushåll har tillgång till bostadsnära insamling av förpackningar och returpapper	19. Samarbeta aktivt med insamlingsystem för förpackningsavfall	1	NVOA
	20. Informera fastighetsägare till flerbostadshus om möjligheter att införa bostadsnära insamling av förpackningar	1	NVOA
	<i>Uppföljning delmålet:</i> Målet anses uppfyllt då alla bostadsfastigheter, som inte avböjt borttransport, har tillgång till bostadsnära eller kvartersnära insamling av förpackningsavfall och returpapper. Dessa uppgifter fås från det godkända insamlingsystemet. Resultatet av den ökade servicen följs upp genom nyckeltal i Avfall Web: <ul style="list-style-type: none"> Mängd förpackningar och returpapper i restavfall i villa resp lägenhet (kg/hushåll och vecka)⁵ 		NVOA
2.3 Det finns plats för att lämna och hämta avfall i sorterade fraktioner i nya bostäder.	21. Genomföra avfallsutredningar i relevanta stadsbyggnadsprojekt	2	KS
	22. Ställ krav på utrymmen för avfallshantering och avfallsförebyggande vid markanvisning och tecknande av exploateringsavtal	1	KS
	23. Samlad planering mellan bostadsprojekten för att samordna infrastrukturen för avfall	3	KS
	<i>Uppföljning delmålet:</i> I byggloven kontrollera om platser har avsatts för fullständig sortering. Målet anses uppfyllt då minst 90 % av de nya bostadshusen har tillgång till bostadsnära eller kvartersnära insamling av följande fraktioner: restavfall, matavfall, förpackningar (papper, plast, metall, glas), tidningar. För		NVOA

³ År 2019 var 91% av de svarande i Nacka nöjda eller mycket nöjda med hämtningen av hushållsavfall vid bostad

⁴ År 2019 var 89 % av de svarande i Nacka nöjda eller mycket nöjda med sina besök på ÅVC.

⁵ Nyckeltalet baseras på plockanalys av hushållens restavfall som planeras genomföras vartannat år i Nacka.

	flerfamiljshus ska det även finnas insamling av grovavfall, farligt avfall, elavfall, textil och återbruk		
2.4 Stationär sopsug ska prövas och möjliggöras för stadsbyggnadsprojekt	24: Tydliggöra ansvar för drift och investering för stationär sopsug	4	KS
	<u>Uppföljning delmålet:</u> Följa upp vilka projekt där sopsug har installerats		NVOA
Hela målområdet	25. Utred källsortering i offentliga papperskorgar	5	NTN

REMISSVERSION

Mål 3 Hållbar och säker avfallshantering

Delmål	Åtgärder och uppföljning av delmålen	Grupp	Ansvar
3.1 Minst 50 % av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger återvinns biologiskt genom rötning så att både växtnäring och energi tas tillvara	26. Insatser för att öka anslutning till matavfallsinsamling genom fortsatt information och miljöstyrande avfallstaxa	2	NVOA
	27. Öka utsortering av matavfall hos befintliga matavfallskunder	2	NVOA
	<u>Uppföljning delmålet:</u> Årligen genom nyckeltal i Avfall Web och Kolada: <ul style="list-style-type: none"> Insamlat matavfall som behandlas biologiskt så att både växtnäring och energi tas tillvara (endast rötning) andel (%) 		NVOA
3.2 Minst 40 % av grovavfallet materialåtervinns	28. Etablera en permanent kretsloppscentral	2	NVOA
	29. Förbättra servicen för grovavfall och sortera ut fler materialslag till materialåtervinning	2	NVOA
	30. Utredda möjligheter till att lämna grovavfall på valfri kretsloppscentral inom Stockholms län	5	NVOA
	<u>Uppföljning delmålet:</u> Följs upp årligen genom följande förhållande av nyckeltal avfall web (I15+I16+I36+I39+I42+I43+I12+I14+F6+F5) / antal invånare)(kg/person)		NVOA
3.3 Mängden farligt avfall i hushållens restavfall har minskat med 50 %	31. Förbättra servicen för insamling av farligt avfall	3	NVOA
	32. Öka informationen till hushållen om vad som är farligt avfall och hur det ska hanteras	3	NVOA
	33. Tillsyn av insamling av elavfall i butiker	5	MSN
	<u>Uppföljning delmålet:</u> Årligen genom nyckeltal i Avfall Web: <ul style="list-style-type: none"> Mängd farligt avfall, exkl batterier och elavfall, i restavfall (g/hushåll och vecka)⁶ 		NVOA
3.4 Alla kommunalt finansierade verksamheter sorterar sitt avfall	34. Inför fullständig sortering av avfall i alla kommunal produktion	2	KS
	<u>Uppföljning delmålet:</u> Följs upp genom att ta in uppgifter om behållare för olika fraktioner och insamlade mängder från kommunens upphandlade avfallsentreprenör för kommunala verksamheter.		KS
3.5 Avfall från bygg- och rivningsverksamhet hanteras resurseffektivt och samordnat för att minska miljöpåverkan och transporter	35. Arbeta strategiskt för lokal hantering och återvinning av massor och utse ansvariga	1	KS
	36. Vid byggtreprenader och markanvisningar ställa krav på att förebygga avfall och att hantera avfallet enl. Byggföretagens Resurs- och avfallsriktlinjer vid byggande och rivning	1	KS
	37. Kontrollera och följa upp att kraven på avfallshantering i byggtreprenaderna efterlevs inom projekten	2	KS
	38. Samordna insamling av byggavfall från olika projekt, lokala platser för insamling av byggavfall	3	KS

⁶ Nyckeltalet baseras på plockanalys av hushållens restavfall som planeras genomföras vartannat år i Nacka.

	39. Tillsyn av avfallshanteringen vid bygg- och rivningsverksamhet	4	MSN
	<p><u>Uppföljning delmålet:</u> Målet ska anses vara uppfyllt när följande är uppnått:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utgångspunkter/riktlinjer för vad som bör gälla för lokal hantering och återvinning av massor har tagits fram 2. Minst 80 % av projekten följer Byggföretagens Resurs- och avfallsriktlinjer och Nackas lokala utgångspunkter/riktlinjer för lokal hantering och återvinning av massor. <p>Punkt 2 följs upp genom att projektledaren vid byggprojektets avslut rapporterar vilka mängder som uppkommit i projekten och hur de har hanterats. I rapporteringen ingår att bedöma om kraven för avfallshantering i Byggföretagens riktlinjer och Nackas lokala utgångspunkter/riktlinjer för lokal hantering och återvinning av massor har efterlevts. System och rutiner för rapportering behöver tas fram för detta.</p>		KS
3.6 Minst två av de högst prioriterade nedlagda deponierna har utretts och riskvärderats med avseende på läckage och påverkan på grund- och ytvatten	40. Prioritera tillsyn av nedlagda deponier och ställa krav på att ansvariga utreder och riskvärderar	2	MSN
	<u>Uppföljning delmålet:</u> Tillsynsinsatser inom området följs upp årligen.		MSN
Hela målområdet	41. Genomföra regelbundna plockanalyser av avfallet från hushåll för att kunna följa utvecklingen och anpassa insamlingssystem och information	5	NVOA
	42. Tillsyn av hantering av avfall hos verksamhetsutövare och fastighetsägare	3	MSN

Mål 4 Minskad nedskräpning

Delmål	Åtgärder och uppföljning av delmålen	Grupp	Ansvar
4.1 Nedskräpningen i stadsmiljö har minskat med 30 %	43. Informera och kommunicera med allmänheten om skräpets farlighet, miljöpåverkan och kostnader för nedskräpning och illegal tippning	2	NTN
	44. Engagera skolelever, föreningar, företag, kommunen och allmänheten i städaktiviteter och städevenemang	2	NTN
4.2 Allt fler upplever att nedskräpningen minskar	45. Utreda möjligheter att ställa miljökrav i samband med markupplåtelse för event	5	NTN
	46. Ta fram en strategi för att minska nedskräpning av fimpar	4	NTN
	47. Öka kommunens städinsatser genom personal som plockar året runt där behovet är som störst	1	NTN
	48. Öka kommunens städinsatser längs kuster och sjöar	1	NTN
	49. Genomföra skräpmätningar, attitydundersökningar och följa upp kostnader för nedskräpning	5	NTN
	<p><u>Uppföljning delmål 4.1:</u> Följs upp genom nyckeltal i Håll Sverige Rents skräpmätning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal skräp/10m² i stadsmiljö. <p>Skräpmätningar kommer genomföras i stadskärnan enligt Håll Sverige Rents metod vartannat år. Utgångsläge för basvärde avser uppmätta nivåer år 2019 vilket var 7 skräp per 10m². För att målet ska uppfyllas bör det inte finnas mer än 5 skräp per 10m² år 2026.</p> <p><u>Uppföljning delmål 4.2:</u> Följs upp årligen genom nyckeltal om nedskräpning som finns som tilläggsfrågor till SCB:s årliga medborgarundersökning. Målet följs upp utifrån resultat av följande tilläggsfråga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hur upplever du att nedskräpningen har varit i din kommun det senaste året? <p>Målet ska anses vara uppnått om trenden är att Nackaborna upplever att nedskräpningen minskar årligen.</p>		NTN

Sammanställning nyckeltal

Nedan redovisas ett antal nyckeltal för avfallshanteringen i Nacka år 2019 jämfört med landet som helhet och med Nackas jämförelsekommuner. Nyckeltalen har sorterats under de delmål de tillhör och används i uppföljningen av planen, se handlingsplanen.

ⁱ Nyckeltal i avfallweb

ⁱⁱ Förhållande nyckeltal avfall web $((I15+I16+I36+I39+I42+I43+I12+I14+F6+F5) / \text{antal invånare})(\text{kg/person})$

ⁱⁱⁱ Förhållande mellan två data i avfall web (Å31 & I2)

^{iv} Sammanställning Håll Sverige Rent

^v Fråga i SCB-undersökning

REMISSVERSION

Del-mål	Nyckeltal	Nacka	Nackas mål 2026	D-ryd	S-tuna	Solna	Tyresö	Täby	Plats jfr-kommuner 2019	Plats i landet	Ant. komm.svarar	Nacka placering %
1.1	Mängd insamlat mat- och restavfall (kg/person) ⁱ	195	146	175	187	218	190	205	4	118	245	48%
1.2	Mängd grovavfall/person ⁱⁱ	107	85,6	75	90	25	115	126	4	64	236	27%
2.1	Nöjdhet hämtning hushållsavfall vid bostad (%) ⁱ	91	91	68	91	-	83	89	1	49	166	29%
2.1	Nöjdhet besök ÅVC (%) ⁱ	89	91	60	82	-	80	85	1	83	168	49%
2.2, 2.3	Mängd förpackningar och returpapper, totalt, i restavfall (villa) (kg/hushåll o vecka) ⁱ	2,8	1,4	3	1,9	2,3	3,4	2,4	4	132	148	89%
2.2, 2.3	Mängd förpackningar och returpapper, totalt, i restavfall (lägenhet) (kg/hushåll och vecka) ⁱ	1,2	0,6	1,8	1,5	1,2	1,2	3	1	40	123	32%
Mål 3	Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning inkl biologisk behandling (%)	32	45%	39	36	26	30	35	4	163	229	71%
3.1	Andel av uppkommet matavfall som beh. biologiskt gnm rötning. (%) ⁱ	23	50	26	28	18,7	19,5	23	3	132	234	56%
3.2	Materialåtervinning grovavfall ⁱⁱⁱ	25,1%	40	18,3%	21,7%	18,9%	16,3%	19,7%	1	31	240	12%
3.3	Mängd farligt avfall, exkl batterier och elavfall, i restavfall (villa) (g/hushåll och vecka) ⁱ	3,8	1,9	26	0,96	3	6,4	4,9	3	80	148	54%
4.1	Antal skräp/10m ² i stadsmiljö ^{iv}	7,06		-	-	4,43	-	-	2			0%
4.2	Upplevelse nedskräpning under det senaste året ^v	-		-	-	-	-	-	-	-	-	
	Tot årskostn hushållsavfall inkl slam (kr/person) ⁱ	822	25% bästa	859	662	-	678	936	3	41	171	24%

BILAGA: Beskrivning av åtgärderna

Nedan beskrivs hur åtgärderna kan genomföras och vilken enhet under respektive nämnd eller verksamhet som kommer genomföra åtgärderna. Vidare anges vilka enheter och verksamheter som också behöver delta i arbetet eller där det finns behov av samverkan.

Mål I Avfall och matsvinn förebyggs

Delmål I.1 Mat- och restavfallet från hushåll har minskat med 25 % per invånare jämfört med 2015

1. Informera och engagera hushållen om hur de kan minska avfallsmängderna och matsvinnet

Information och tips till medborgarna om hur de kan minska sitt avfall, bland annat genom att informera om 10 tips om att minska avfallet utifrån ett informationsmaterial från Avfall Sverige. Om tipsen följs kan hushållsavfallet minska med uppemot en fjärdedel. Tipsen handlar om att minska matsvinnet, köpa second hand, använda flegångsmuggar, lådor och påsar, förlänga livslängden på datorer och mobiltelefoner etc. För att få tillstånd livsstilsförändringar hos medborgarna krävs en kombination av olika aktiviteter såsom att jobba med goda exempel, utmaningar, tävlingar. Åtgärden kommer genomföras i samverkan med olika aktörer såsom bostadsbolag, förskola och skola, utbildningsföretag, ideella organisationer och andra kommuner.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Miljösamordnare Nacka kommun

2. Samverka med livsmedelsbutiker och restauranger för minskat matsvinn

Åtgärden handlar om att hos livsmedelsbutiker och restauranger lyfta frågan om behovet och möjligheterna att minska matsvinnet. Intresserade företag kommer bjudas in till att delta i ett nätverk där olika åtgärder kommer diskuteras, ex planering och logistik för minskat matsvinn, tillagning av mat i butik av livsmedel där hållbarheten håller på att gå ut, donation av livsmedel som inte kan säljas till behövande.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Livsmedelsbutiker, restauranger, organisationer som arbetar med matdonation m.fl.

Delmål I.2 Grovavfallet från hushåll har minskat med 20 % per invånare jämfört med 2019

3. Öka insamling och utsortering av grovavfall till återanvändning

Åtgärden omfattar olika sätt att öka utsorteringen såsom ökad bemanning av återbruksdelen, utsortering av återbruk på rampen och ev även utsortering av återbruk från fastighetsnära insamling. För att få avsättning för materialet krävs ökat samarbete med olika återbruksaktörer.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Återbruksaktörer, Valfärd skola, sociala företag, arbetsmarknadsenheten

4. Utredda och ev införa insamling av byggmaterial för återanvändning på kretsloppscentralerna

Åtgärden omfattar utredning och ev införande av utsortering av byggmaterial för återanvändning på kretsloppscentralerna eller på annan plats då det är utrymmeskrävande. Exempel på byggmaterial som kan återanvändas är dörrar, fönster, handfat, och byggmaterial som inte har använts såsom stenplattor, betongplattor, tegelstenar etc.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Återbruksaktörer

5. Tillhandahålla återbrukat material från kretsloppscentralerna till förskolor och skolor

Effektivisera och öka omfattningen av att tillhandahålla återbruksmaterial till förskolor och skolor. Samarbete med kommunens skolgårdsprojekt. Utlämnning av böcker till skolor och förskolor. Utreda alternativa utlämningsplatser.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Valfärd skola, Utbildningsenheten, Kultur och fritid, Arbete och familj

6. Utveckla och främja möjligheter till att återanvända, låna, hyra och reparera i samverkan med bostadsföretag och aktörer inom näringsliv och civilsamhälle

Åtgärden handlar om att underlätta för medborgarna att återanvända och på olika sätt förlänga livslängden hos produkter. Där ingår att se till att det finns platser för att lämna till återanvändning, vilket i dag bland annat finns på alla kretsloppscentraler i kommunen. Möjligheten bör utökas till att finnas i miljörum i flerfamiljshus. Vidare ingår att underlätta försäljning av second hand, låna, hyra och reparera. Nacka vatten och avfall har ett nätverk med återbruksaktörer som syftar just till detta. Verksamheter inom återbruk lämpar sig väl för arbetsträning, varför samverkan med kommunens arbetsmarknadsenhet och sociala företag också omfattas.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Arbetsmarknadsaktörer, bostadsföretag, företag och organisationer inom återbruk

7. Öka insamlingen av textil till återanvändning

I åtgärden ingår att få bättre kontroll på insamlade mängder (inklusive butiksinsamling) och hur de hanteras och bevaka så att inte oseriösa aktörer samlar in textilier. Utveckla servicen för insamling av textil i kommunen i samverkan med ideella återbruksaktörer och ev med producenter.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Återbruksaktörer (år 2020 sker samverkan med Human Bridge, Emmaus och Myrorna)

8. Etablera fritidsbank

En [fritidsbank](#) är som ett bibliotek fast med sport- och fritidsprylar. Alla kan låna fritidsutrustning gratis i 14 dagar. Över 90 kommuner i Sverige har etablerat en fritidsbank. För att etablera en fritidsbank behöver kommunen avsätta en lokal i centralt läge på minst 100 kvm. För drift av fritidsbanken behövs en anställd samt extrapersonal i form av arbetsträning. Åtgärden omfattar utredning av att etablera en fritidsbank och om det finns förutsättningar etablera en sådan. Etablering av en fritidsbank har andra värden såsom att den ska stimulera till en aktiv fritid som är gratis och till för alla.

Ansvar: Valfärd Sambällservice, Kultur och fritid

Samverkan: Valfärd skola, Fastighetsförvaltningen, Nacka vatten och avfall

Delmål 1.3 Avfallet från kommunalt finansierad verksamhet har minskat med 20 % jämfört med 2021.

9. Arbeta med att förebygga avfall och minska matsvinnet i stadshuset och kommunalt finansierade verksamheter

Åtgärden innebär att kundserviceenheten och verksamheterna ska inventera nuläget för vilket avfall som uppstår i stadshuset respektive i verksamheterna och varför. Därefter ta fram en handlingsplan, genomföra och följa upp. Arbetet kan genomföras med stöd av avfallsförebyggargrupper på Nacka vatten och avfall. Arbetssättet beskrivs i Avfall Sveriges handbok i att förebygga avfall i kommunen⁷. För verksamheter som serverar mat bör matavfall och matsvinn särskilt prioriteras. Åtgärder för minskat matsvinn bör samordnas genom kostansvarifunktionen och Inköpsenhetens kategoriteam för livsmedel.

Ansvar: Valfärd skola, Valfärd samhälle och Kundserviceenheten

Samverkan: Nacka vatten och avfall, kommunens miljösamordnare, Inköpsenheten

10. Införa intern bytestjänst för möbler och annan utrustning

Åtgärden avser införandet och driften av en intern webbaserad bytestjänst för möbler och annan utrustning i stadshuset och i den kommunala produktionen (förskola, skola, fritidsgårdar, äldreomsorg). Organisationen Off2Off har utvecklat ett enkelt gränssnitt där saker enkelt kan förmedlas inom en organisation. Flera kommuner har anslutit sig till denna tjänst. Bytestjänsten blir ett komplement till Recycling Partner som kommunen har upphandlat för inköp och begagnad kontorsutrustning.

Ansvar: Valfärd skola, Valfärd samhällsservice, Kundserviceenheten och Nacka vatten och avfall

11. Ta fram vägledning för återanvändning i kommunalt finansierade verksamheter och i stadshuset

Vägledningen ska beskriva nyttan med att återanvända och ange på vilka sätt verksamheterna kan öka återanvändningen, bland annat genom att använda den nya interna bytessajten och nyttja avtalet med Recycling Partner. Åtgärden omfattar information till verksamheterna om återanvändning och den nya vägledningen.

Ansvar: Kundserviceenheten

Samverkan: Valfärd skola, Valfärd samhällsservice och Nacka vatten och avfall

12. Ta fram riktlinjer/krav för avfallsförebyggande för olika inköpskategorier

Riktlinjer/krav för avfallsförebyggande tas fram för de olika inköpskategorierna och tas med i kategoristrategierna.

Ansvar: Inköpsenheten och kategoriansvariga

Samverkan: Nacka vatten och avfall, Miljösamordnare Nacka kommun

13. Möjliggöra styrning mot val som främjar avfallsförebyggande vid e-handel

Göra det möjligt att i sortimentet för e-handelssystemet filtrera ut produkter och tjänster som bidrar till avfallsförebyggande.

Ansvar: Inköpsenheten

Samverkan: Nacka vatten och avfall, Miljösamordnare Nacka kommun

Finansiering: Skatt. Inom befintlig budget.

---

⁷ Rapport 2017:17. Handbok i att förebygga avfall i kommunen. Metod och inspiration.

Övergripande åtgärder för hela målområdet

14. Använda miljötillsyn och information som styrmedel för att förebygga avfall och minska matsvinnet

Vid tillsyn enligt miljöbalken ställa krav på att verksamhetsutövare ska skaffa sig kunskap om hur avfallsmängderna och avfallets farlighet kan minskas i verksamheten. Miljösamverkan i Skåne tar fram vägledning om hur detta kan ske.⁸

Ansvar: Miljöenheten

15. Utforma avfallstaxan så att den styr mot avfallsminskning

Utreda hur avfallstaxan kan utformas för att styra mot avfallsminskning. Därefter genomföra utifrån resultat av utredningen.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Mål 2. God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor

Delmål 2.1 Nackaborna är nöjda med avfallshantering i Nacka och tycker det är viktigt och lätt att sortera ut de olika avfallsfraktionerna

16. Information om sortering och återkoppling av miljönyttan samt uppföljning genom attitydundersökningar

Information kring sortering och miljönytta samt återkoppling behövs kontinuerligt och är viktigt för att öka sorteringen och återvinningen. Fortsatt genomförande av årliga enkätundersökningar över hur kunderna upplever att insamlingssystemen och bemötandet fungerar.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Medverkan i gemensamma kampanjer med andra kommuner i länet. Etablerade undersökningsenkäter.

17. Utveckla avfallstjänsterna så att de är kundanpassade, tillgängliga och utförs med hög kvalitet, bland annat genom digitala tjänster

Fortsätta utvecklingen kring kundvänliga tjänster inom avfallshantering och ökad digitalisering. Nya arbetssätt för kvalitetssäkring behöver implementeras.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Upphandlad avfallsentreprenör

18. Nacka vatten och avfall, entreprenörer, kommunen och fastighetsägare arbetar tillsammans för att avfallsutrymmen är trygga och tillgängliga både för användare och utförare

Nacka vatten och avfalls upphandlade insamlingsentreprenör bedriver ett systematiskt arbete för säker sophämtning. Det innebär att osäkra hämtplatser identifieras och prioriteras för att undvika olyckor och tillbud.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

---

⁸ <http://extra.lansstyrelsen.se/miljosamverkanskane/Sv/projekt/pagaende-projekt/2018-2019/Sidor/AvfallsP%c3%b6rebyggande-genom-information-och-tillsyn.aspx>

Samverkan: Kommunen, fastighetsägare och upphandlad insamlingsentreprenör.

Delmål 2.2 Alla hushåll har tillgång till bostadsnära insamling av förpackningar och returpapper

19. Samarbeta aktivt med insamlingssystem för förpackningsavfall

Från 2021 gäller de nya förordningarna om fastighetsnära insamling av förpackningar. Genom att samarbeta med den organisation som fått tillstånd att bedriva insamlingen kan den fastighetsnära insamlingen bli verklighet även i befintlig bebyggelse.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Tillståndspliktigt insamlingssystem (TIS)

20. Informera fastighetsägare till flerbostadshus om möjlighet att införa bostadsnära insamling av förpackningar

Förordningen om producentansvar för förpackningar ställer krav på bostadsnära insamling av förpackningar. Genom informationsarbete kring de nya reglerna kan fler bostäder införa källsortering och bidra till ökad materialåtervinning och minskade restavfallsmängder.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Delmål 2.3 Det finns plats för att lämna och hämta avfall i sorterade fraktioner i alla nya bostäder

21. Genomföra avfallsutredningar i relevanta stadsbyggnadsprojekt

Hur utformningen av avfallsinsamlingen i ett område görs ger olika förutsättningar för utformning av bebyggelsen, genom olika behov av vändplaner, angoringsplatser och ytbehov. Därför bör detta vara en självklar del i underlaget när en ny detaljplan tas fram, tillsammans med övriga utredningar som görs i detaljplaneprocessen. Genom att ha med avfallsfrågorna i den tidiga planeringen kan bra lösningar tas fram, och dyra och/eller dåliga efterkonstruktioner undvikas.

Ansvar: Exploateringsenheten

Samverkan: Nacka vatten och avfall

22. Ställ krav på utrymmen för avfallshantering och avfallsförebyggande vid markanvisning och tecknande av exploateringsavtal

De avfallslösningar som planeras i detaljplaneprocessen är inte lagreglerade och behöver därför fastslås för att inte ekonomiska intressen ska styra mot sämre lösningar. Genom att ha med förutsättningar för avfallshanteringen från början och avtala detta med exploatörer och byggherrar säkerställs att de planerade lösningarna också byggs.

Samverkan: Nacka vatten och avfall

Finansiering: Projektfinansieras

23. Samlad planering mellan bostadsprojekten för att samordna infrastrukturen för avfall

För att gemensamma avfallslösningar ska komma på plats och vara fördelaktiga kan det krävas samordning mellan flera bostadsprojekt. Olika system kräver olika typer av fordon för avfallshämtning.

Med en samordning mellan projekten kan antalet transporter och störningar för de boende minskas.

Ansvar: Exploatering

Samverkan: Enheten för strategisk stadsutveckling, Nacka vatten och avfall

Delmål 2.4 Stationär sopsug ska möjliggöras för stadsbyggnadsprojekt

24. Tydliggöra ansvar för investering och drift för stationär sopsug

Stationär sopsug är relativt tekniskt avancerade system och innebär en investeringskostnad. Enskilda byggherrar vill inte frivilligt ta på sig att bygga dessa system utan kommunen behöver ställa krav i ett tidigt skede på att dessa byggs och när det är byggt överlåta huvudmannskapet för fortsatt drift till Nacka vatten och avfall. Om kommunen inte styr byggherrarna så kommer det inte att byggas några stationära sopsugar, och då påverkar det möjligheten till utformning av bebyggelsen, utrymmesbehovet för avfallshantering och arbetsmiljön och kostnaden för framtida avfallshämtning.

Ansvar: Exploatering

Samverkan: Nacka vatten och avfall

Övergripande åtgärd

25. Utred källsortering i offentliga papperskorgar

Utreda möjligheterna att införa källsortering i offentlig miljö och därefter införa utifrån resultat av utredningen.

Ansvar: Nacka vatten och avfall genomför på uppdrag av Offentlig drift utemiljö

Mål 3. Hållbar och säker avfallshantering

Delmål 3.1 Minst 50 % av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger återvinns biologiskt genom rötning så att både växtnäring och energi tas tillvara

26. Insatser för att öka anslutning till matavfallsinsamling genom fortsatt information och miljöstyrande avfallstaxa

Fortsatt arbete med information, taxestyning och obligatorisk sortering av matavfall vid nybyggnation.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Insamlingsentreprenör. Samarbete med tillgängliga behandlingsanläggningar.

27. Öka utsortering av matavfall hos befintliga matavfallskunder

För att nå målet om 50% insamling av matavfall behöver de som redan har möjlighet att sortera ut matavfall göra det i större utsträckning. Plockanalyser visar att det är mycket matavfall kvar i restavfallet även om hos de som sorterar matavfall.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Insamlingsentreprenör. Samarbete med tillgängliga behandlingsanläggningar.

Delmål 3.2 Minst 40 % av grovavfallet materialåtervinns

28. Etablera en permanent kretsloppscentral

Boo kretsloppscentral (KLC) har tillfälligt bygglov och ligger inom område som ska exploateras. Åtgärden avser utredningar kring möjligheten att antingen permanenta Boo eller etablera KLC på ny plats. Om Boo KLC kan bli permanent finns bl.a. behov av att uppföra permanenta byggnader, förbättra anslutningsvägar och anlägga särskild yta för mottagning av trädgårdsavfall. Vid utredning av en ny KLC ingår möjligheten att utöka den till att bli en kretsloppspark med utökade funktioner inom återbruk och cirkulär ekonomi (möjlighet till att handel med second hand, reparation, uthyrning, utbildning, samarbete med näringsliv och forskning etc).

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Kommunen

29. Förbättra servicen för grovavfall och sortera ut fler fraktioner till materialåtervinning

Se över bemanning och öppettider på kretsloppscentralerna, utöka mobila kretsloppscentralen, optimera mottagning av markmaterial (ris&grenar och dyl) och optimera utformningen för hantering av bygg & rivningsavfall vid minst en kretsloppscentral. Se över möjligheten att sortera ut fler fraktioner till materialåtervinning, t.ex. trä och olika plastfraktioner och trädgårdsavfall för biokol. Utred och utveckla möjligheten till att källsortera det grovavfall som samlas in fastighetsnära. Utred fastighetsnära insamling av julgranar.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Entreprenörer

Kostnad

30. Utredda möjligheter till att lämna grovavfall på valfri kretsloppscentral inom Stockholms län

Hushållen ska kunna lämna grovavfall i valfri kommun inom Stockholms län. Samverkan krävs mellan de olika kommunerna och en överenskommelse och metod för hur kostnaderna ska fördelas mellan kommunerna.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Övriga kommuner i Stockholm

Delmål 3.3 Mängden farligt avfall i hushållens restavfall har minskat med 50 %

31. Förbättra servicen för insamling av farligt avfall

Bland annat utreda möjligheter till obemannade/automatiska miljöstationer i miljörum och andra platser.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

32. Öka informationen till hushållen om vad som är farligt avfall och hur det ska hanteras

Exempel är informationskampanjer om farligt avfall på kretsloppscentralerna i samarbete med entreprenören för farligt avfall, kampanjer med fokus på vissa typer av farligt avfall och information till skolor.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

33. Tillsyn av insamling av elavfall i butiker

I förordningen om producentansvar för elutrustning finns det krav om att butiker som säljer elutrustning är skyldig att ta emot konsumentelavfall. Åtgärden handlar om att kontrollera att butikerna erbjuder denna insamling och att de hanterar elavfallet på rätt sätt.

Ansvar: Miljöenheten

Delmål 3.4 Alla kommunalt finansierade verksamheter sorterar sitt avfall

34. Inför fullständig sortering av avfall i verksamheter i kommunal produktion

Kartlägga vilka verksamheter som saknar sortering. Hitta ytor och utrymmen för avfallsinsamling. Ev kan ombyggnad krävas. Införskaffa källsorteringssystem i kök och på andra platser där avfallet uppkommer. I åtgärden ingår även uppföljning och samordning av åtgärden.

Ansvar: Fastighetsenheten, Välfärd sambällsservice, Välfärd skola

Samverkan: Avfallsentreprenören för kommunens verksamheter, Nacka vatten och avfall

Delmål 3.5 Avfall från bygg- och rivningsverksamhet hanteras resurseffektivt och samordnat för att minska transporter och miljöpåverkan

35. Arbeta strategiskt för lokal hantering och återvinning av massor och utse ansvariga

Ta fram riktlinjer för hur hanteringen av massor ska gå till, massbalansanalyser som beskriver överskott/underskott på massor i stadsbyggnadsprojekten och identifiera lämpliga platser för hantering av massorna. Särskilda resurser behöver avsättas för samordningen

Ansvar: Exploatering och enheten för strategisk stadsutveckling

36. Vid byggtreprenader och markanvisningar ställa krav på att förebygga avfall och att hantera avfallet enligt Byggföretagens Resurs- och avfallsriktlinjer vid byggande och rivning⁹

Riktlinjerna innebär bland annat att en material- och avfallshanteringsplan ska tas fram i alla bygg- och rivningsprojekt och att entreprenören ska redovisa statistik och uppföljning för avfallshanteringen. Produkter för återanvändning och avfall ska källsorteras och hanteras enligt krav i bilagor till riktlinjerna.

Ansvar: Exploatering och Enheten för bygg och anläggning

Samverkan: Enheten för strategisk stadsutveckling

37. Kontrollera och följa upp att kraven på avfallshantering i byggtreprenaderna efterlevs inom projekten

Utveckla rutiner och system för uppföljning av uppkomna mängder avfall och hur avfallet har hanterats vid alla byggtreprenader. Inköpsenheten kan bistå med system och projektledarna har ansvar för inrapportering. MIS-gruppen analyserar resultaten av uppföljningen

Ansvar: Exploatering, Enheten för Bygg och anläggning

Samverkan: Inköpsenheten, MIS-gruppen

38. Samordna insamling av byggavfall från olika projekt, lokala platser för insamling av byggavfall

---

⁹ [Resurs- och avfallsriktlinjer vid byggande och rivning](#). Byggföretagen

Ställa krav på samordnad insamling av byggavfall i avtal med exploatörer och entreprenader för projekt inom samma område. Ett gott exempel är Tollare.

Ansvar: Exploatering och Enheten för bygg- och anläggning

Samverkan: Enheten för strategisk stadsutveckling, MIS-gruppen

39. Tillsyn av avfallshanteringen vid bygg- och rivningsverksamhet

Tillsyn enligt miljöbalken av bygg- och rivningsverksamhet är ofta klagomålsstyrd. Åtgärden handlar om att arbeta mer planerat och förebyggande med tillsyn, exempelvis genom att följa upp exploatörens egenkontroll.

Ansvar: Miljöenheten

Delmål 3.6 Minst två av de högst prioriterade nedlagda deponierna har utretts och riskvärderats med avseende på läckage och påverkan på grund- och ytvatten.

40. Prioritera tillsyn av nedlagda deponier och ställa krav på att ansvariga utreder och riskvärderar

Tillsynsområdet "Nedlagde deponier" ska övervägas att tas upp i tillsynsplanerna för åren 2021-2024. Tillsynsinsatsen innebär att i förekommande fall ställa krav på att ansvariga utreder och riskvärderar, dvs att ansvariga har utrett och riskvärderat prioriterade nedlagda deponier. Tillsynen utgår från den prioritering som gjorts i bilaga 4 om nedlagda deponier

Ansvar: Miljöenheten

Övergripande åtgärder

41. Genomföra regelbundna plockanalyser av hushållsavfallet

Vartannat år genomföra plockanalyser av hushållsavfallet. Genom regelbundna plockanalyser kan utvecklingen över tid följas och ligga som grund för beslut om informationsinsatser och återkoppling, samt utformning av nya insamlingssystem.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

42. Tillsyn av hantering av avfall hos verksamhetsutövare och fastighetsägare

Enligt avfallsförordningen finns krav på sortering och hantering av bland annat förpackningsavfall, returpapper, elavfall och farligt avfall. Åtgärden handlar om ökad tillsyn av att fastighetsägare (ex centrumägare) och verksamhetsutövare sorterar och hanterar avfallet på rätt sätt.

Ansvar: Miljöenheten

Mål 4. Minska nedskräpningen

Delmål 4.1 Nedskräpningen i stadsmiljö har minskat med 30 %

Delmål 4.2 Allt fler upplever att nedskräpningen minskar

43. Informera och kommunicera med allmänheten om skräpets farlighet, miljöpåverkan och kostnader för nedskräpning och illegal tippning.

Ta fram en kommunikationsplan för nedskräpning med åtgärder som pressmeddelande, annonser i lokalpress, sociala media, information på hemsida och skyltar i syfte att förändra människors beteende.

Ansvar: Nacka vatten och avfall på uppdrag av offentlig drift och utemiljö

Samverkan: Kommunikationsenheten m.fl.

44. Engagera skolelever, föreningar, företag, kommunen och allmänheten i städaktiviteter och städevenemang

Idag ordnas kampanjer och städaktiviteter med barn och unga årligen som Naturstädningen och Skräpplockardagarna. Åtgärden innebär att utöka till att även omfatta politiker, tjänstemän i kommunen, föreningsliv och näringsliv. Exempel inom denna åtgärd är att anordna en stor städdag i kommunen under hösten, deltaga i kusträddardagarna under våren och anordna plogging event.

Ansvar: Nacka vatten och avfall och Drift offentlig utemiljö

Samverkan: Städa Sverige, Håll Sverige Rent, Välfärd skola, Kultur och fritid m.fl. enheter i kommunen.

45. Utredda möjligheter att ställa miljökrav i samband med markupplåtelse för event

Ställa krav på arrangörer att källsortera, använda miljövänligt material och lämna ett rent och snyggt område i samband med markupplåtelse för evenemang på allmän platsmark. Utredda möjlighet att ställa samma krav vid kommunens egna event. Utredda möjligheten att ha ”frivilliga miljökrav” och en differentierad taxa för markupplåtelse där de som väljer att arbeta följa miljökraven får en lägre taxa.

Ansvar: Nacka vatten och avfall på uppdrag av Drift offentlig utemiljö,

Samverkan: Trafikenheten, Nacka vatten och avfall, Stadsledningskontoret

46. Ta fram en strategi för att minska nedskräpning av fimpar

Identifiera fimptäta områden, utreda placering av askkoppar, skyltning och planera för kommunikation. Tidigare skräpmätningar visar att fimpar är det vanligaste skräpet i Nacka. Efter att rökning vid entréer och vid busshållplatser blev förbjudet 2019 plockades askkoppar bort på dessa platser.

Ansvar: Drift offentlig utemiljö

Samverkan: Nacka vatten och avfall

47. Öka kommunens städinsatser genom personal som plockar året runt där behovet är som störst

Mycket kommunala ytor har idag ingen skötsel alls och den här insatsen skulle därför ge en märkbar skillnad för Nackaborna. En heltidsresurs åker runt och plockar skräp i säck vid de områden där behovet är som störst, tex runt skolor och trafikerade vägar m.m. (dvs. de områden som inte sköts av entreprenörer idag och därmed inte har någon städning). Ett alternativ skulle vara att ha en halvtidsresurs.

Ansvar: Drift offentlig utemiljö

48. Öka kommunens städinsatser längs kuster och sjöar

Ta hjälp av Städa Sverige för att plocka skräp i säckar runt våra sjöar och längs kusterna. Samt på de platser där medborgare klippbadar och ungdomar har egna badplatser. Skräpplockningen utförs av ungdomar i lokala föreningar/lag.

Ansvar: Drift offentlig utemiljö

Samverkan: Städa Sverige

49. Genomföra skräpmätningar, attitydundersökningar och följa upp kostnader för nedskräpning

Skräpmätningar ska genomföras vartannat år 2021, 2021 och 2025.

Följa upp hur nackabor uppfattar nedskräpningen via SCB:s årliga medborgarundersökning som utökas med Håll Sverige Rents frågor om nedskräpning.

Följa upp kostnader för nedskräpning och följa utvecklingen över tid. Kostnader menas direkta kostnader som personalkostnader vid skräpplockning.

Ansvar: Nacka vatten och avfall på uppdrag av Drift offentlig utemiljö

ⁱ Nyckeltal i avfallweb

ⁱⁱ Differens mellan nyckeltal i avfallwebb "Mängd insamlat hushållsavfall, exkl. slam och trädgårdsavfall. (kg/person)" och Mängd insamlat mat- och restavfall (kg/person)

ⁱⁱⁱ Förhållande mellan två data i avfall web (Å31 & I2)

^{iv} Sammanställning Håll Sverige Rent

^v Fråga i SCB-undersökning

REMISSVERSION